

De raad van de gemeente Tholen

Tholen, 3 mei 2021

Onderwerp: Voorstel tot besluitvorming met betrekking tot jaarstukken 2021, 1<sup>e</sup> begrotingswijziging 2022 en programmabegroting 2023 van de Veiligheidsregio Zeeland

Geachte raad,

### **1. Samenvatting**

Bij brief van 14 april 2021 (bijlage 1) heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) de jaarstukken 2021, de 1<sup>e</sup> begrotingswijziging 2022 en de Programmabegroting 2023 voor een eventuele zienswijze aan de gemeenten voorgelegd. Het voornemen is om deze stukken in de AB-vergadering van 8 juli 2022 te behandelen/vast te stellen. Hierna treft u een korte financiële samenvatting van de diverse stukken aan. Verderop in het voorstel en in de bijlagen wordt daar uitgebreider op in gegaan.

#### **a. Jaarstukken 2021**

Het resultaat over 2021 is € 755.012 positief. Het positieve resultaat is met name een gevolg van Covid-19. Daardoor hebben diverse activiteiten (oefenen, opleidingen, bijeenkomsten) niet of minder plaats kunnen vinden en is de besteding van budgetten achtergebleven. VRZ stelt voor het positieve resultaat als volgt te bestemmen:

- € 56.636 toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'uitgestelde activiteiten', uit te voeren in 2022;
- € 155.000 op te nemen als bestemmingsreserve inzake implementatie Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO);
- € 50.000 op te nemen als bestemmingsreserve inzake versterken informatiegestuurde veiligheid;
- € 350.000 op te nemen als bestemmingsreserve impuls gelden voorzien in operationele leiding brandweer;
- € 25.372 toe te voegen aan de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zeeland (tot VZG-norm);
- € 118.004 uit te betalen aan de gemeenten (Tholen € 7.550).

VRZ is voor het verrichten van de accountantscontrole afhankelijk van de tijdsbesteding van de accountant. De accountant heeft begin februari 2022 laten weten de stukken niet op tijd te kunnen controleren en om die reden kan de strekking van de accountantsverklaring niet meegezonden worden. De jaarrekening wordt pas definitief na afronding van de controle door de accountant. Als de controle van de jaarrekening leidt tot aanpassing van de jaarrekening, zullen we hierover nader worden geïnformeerd.

Het college ziet geen aanleiding een zienswijze in te dienen.

#### **b. 1e begrotingswijziging 2022**

Deze begrotingswijziging betreft met name het doorschuiven van investeringsbudgetten, projectbudgetten, actualisatie van afschrijvingen en onderhoudsbudgetten, bestemming van onbestemde delen van reserves transitie, vernieuwing en meldkamer en structurele effecten 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2021. De wijziging is voor de gemeente budgettair neutraal. Het college ziet geen aanleiding een zienswijze in te dienen.

### **c. Programmabegroting 2023**

De begroting laat een verhoging van de gemeentelijke bijdragen zien van € 1.700.364, inclusief verhoging o.g.v. VZG-norm i.v.m. “reguliere” kostenstijgingen (2,7% = € 807.511). De overige zaken die leiden tot een verhoging van de kosten zijn kosten externe veiligheid, piket Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC-bz), BIO en loonkostenontwikkeling.

De totale bijdrage voor 2023 komt voor de gemeente Tholen op € 1.991.858 (een verhoging t.o.v. 2022 van afgerond € 125.000; exclusief VZG-norm € 74.000).

Van de kostenstijging is € 30.000 vorig jaar al in de meerjarenraming verwerkt. Het resterende gedeelte voor onze gemeente wordt opgenomen in de Kadernota 2023.

Het college heeft zorgen wat betreft de stijging van de kosten en wenst een algemene zienswijze in te dienen waarin aandacht wordt gevraagd voor de beheersing van de ontwikkeling van de financiën en wordt verzocht de oplopende gemeentelijke bijdragen de komende jaren te voorkomen dan wel te beperken.

Hieronder wordt op de verschillende stukken ingaan. Voor uitgebreidere informatie verwijzen wij u korthedshalve naar de onderscheiden stukken.

### **2. Jaarstukken 2021**

Uit de jaarstukken (bijlage 2) blijkt dat COVID-19 wederom een grote invloed heeft gehad op de bedrijfsvoering van de VRZ. Door de maatregelen en de beperking in activiteiten is de besteding van budgetten achtergebleven bij de begroting. Doordat er minder is geoefend en opgeleid door de vrijwilligers zijn de materiele kosten en de kosten die hiermee samenhangen zoals brandstofkosten, reparaties en schades lager dan in een regulier jaar. Tegenover deze minderkosten staan ook meerkosten. Denk hierbij aan de inrichting van voorzieningen in het kader van het thuiswerken, de hiermee samenhangende digitale omgeving en kantoormeubilair en voor die gevallen waarin de aanwezigheid in de kantooromgeving wel nodig was preventiemaatregelen en extra inspanningen ten aanzien van personeelszorg. Per saldo is er sprake van een positief resultaat van € 755.012.

#### ***Resultaatbestemming + stand van de reserves/weerstandsvermogen***

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat 2021 te bestemmen zoals in de samenvatting is aangegeven.

#### ***Constatering college***

Met betrekking tot de voorgestelde bestemmingen merkt het college het volgende op:

- Bestemmingsreserves implementatie Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en informatiegestuurde veiligheid

Dit betreft beide belangrijke onderwerpen. Voor wat betreft voldoen aan de BIO: cyberterrorisme is een toenemend maatschappelijk probleem. Cyberaanvallen zijn aan de orde van de dag en de bescherming van bedrijfsinformatie wordt steeds belangrijker. Een digitale verstoring kan grote impact hebben op kritieke bedrijfsprocessen binnen de VRZ. Het sterk veranderende dreigingsniveau, de toetreding richting vitale infrastructuur en commitment aan het versnellingsprogramma Veiligheidsregio's leidt tot een fors toegenomen inspanningsverplichting.

Informatiegestuurd werken is een strategische pijler binnen het VRZ-beleidsplan 2022-2025. Dus dit voorstel sluit hier goed bij aan. Het is de bedoeling informatiegestuurde veiligheid te versterken door het continueren van de Zuid6-samenwerking (veiligheidsregio's Limburg-Noord, Zuid-Limburg, Brabant-Noord, Brabant Zuidoost, Midden en West-Brabant en Zeeland).

- Impulsgelden voorzien in operationele leiding brandweer

De piketten met betrekking tot de operationele leiding van de brandweer komen door diverse factoren, waaronder vergrijzing, steeds meer onder druk te staan. Uit een analyse van de leeftijdsopbouw blijkt dat de komende periode (tot 2023) zestien brandweerofficieren 55 jaar of ouder zijn en naar verwachting op relatief korte termijn zullen uitstromen. De komende periode bereidt VRZ een notitie voor over de ontwikkeling van het personeelsbestand in relatie tot operationele hoofdstructuur (crisisbeheersing, brandweer en GHOR-functies). De notitie moet inzicht bieden in de knelpunten en de mogelijke oplossingsrichtingen op lange termijn. Ze bieden de notitie eind 2022 aan het bestuur van VRZ aan.

Men geeft echter aan dat het vanuit strategisch oogpunt noodzakelijk is om op korte termijn minimaal twee opleidingsplaatsen voor de voltijdsopleiding Brandweerofficier in te kopen. Omdat deze toekomstige brandweerofficieren gedurende de opleiding niet inzetbaar zijn voor regulier werk (bovenformatief) wordt voorgesteld om een reserve te vormen voor twee opleidingsplaatsen. Dit betreft incidentele kosten.

- Toevoeging aan algemene reserve

Met deze toevoeging wordt voldaan aan de 5%-norm wat betreft de maximale omvang van algemene reserve.

De jaarstukken (inclusief de voorgestelde resultaatbestemming) geven ons geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen en het indienen van een zienswijze.

### **3. 1e begrotingswijziging 2022**

In deze 1<sup>e</sup> begrotingswijziging 2022 (bijlage 3) worden de volgende mutaties verwerkt:

1. de effecten van de 1e en 2e Bestuursrapportage 2021;
2. verlagen afschrijvingen op basis van de concept-jaarstukken 2021 en tegelijk incidenteel verhogen van het onderhoudsbudget voor brandweermaterieel en -materiaal;
3. de doorschuif naar 2022 en de actualisatie van investeringsbudgetten naar aanleiding van de concept-jaarstukken 2021 plus overige mutaties op het investeringsplan;
4. de doorschuif naar 2022 van projectbudgetten die ten laste van de bestemmingsreserves worden uitgevoerd naar aanleiding van de concept-jaarstukken 2021;
5. bestemming van het onbestemde deel van de reserve transitie, reserve vernieuwing en de reserve meldkamer.

### **Constatering college**

De wijziging is budgettair neutraal voor de gemeenten. Ze geven ons geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen/het indienen van een zienswijze.

### **4. Programmabegroting 2023**

De begroting (bijlagen 4 en 5) betekent financieel gezien een verhoging van de totale gemeentelijke bijdrage van € 1.700.364, inclusief € 807.511 o.g.v. de VZG-norm i.v.m. “reguliere” kostenstijgingen (2,7%), t.o.v. de meerjarenraming in 2021. Bovenop de VZG-norm is er dus sprake van een verhoging van € 892.853. Deze verhoging is een gevolg van de volgende zaken:

- structureel € 98.600 als compensatie voor de weggevallen van de gelden voor ‘Externe Veiligheid’;
- structureel € 50.000 voor het piket Algemeen commandant Bevolkingszorg (AC-Bz) en incidenteel € 12.000 voor de opleidingen hiervoor;
- structureel € 155.000 voor de implementatie van de BIO;
- structureel met € 577.253 voor de meerkosten ten opzichte van de VZG-richtlijn 2019 t/m 2022 als gevolg van de CAO 2019-2020, de CAO 2021-2022 en ABPpensioenpremieverhogingen

### **Consequenties voor gemeenten**

Per saldo vindt er voor Tholen ten opzichte van de bijdrage in 2022 een verhoging plaats van afgerond € 125.000. De totale bijdrage voor 2023 komt daarmee op € 1.991.858. Van de kostenstijging is € 30.000 vorig jaar al in de meerjarenraming verwerkt. De resterende verhoging wordt verwerkt in de Kadernota 2023.

### **Constateringen college**

In de eerste plaats merkt het college op zorgen te hebben over de ontwikkeling van de kosten bij de VRZ. Er is begrip voor het feit dat het lastig kan zijn om dekking van meerkosten te vinden binnen de begroting inclusief de VZG-norm. Uiteraard hechten we aan een veiligheidsregio die op zijn taak berekend is en daarvoor heeft men de nodige (financiële) middelen nodig. Echter, ook aan de beschikbaarheid van gemeentelijke financiële middelen zitten grenzen. Extra gemeentelijke middelen boven de VZG-norm mag geen “automatisme” zijn. Duidelijke keuzes zijn noodzakelijk.

Wat betreft de kostenstijgingen boven de VZG-norm het volgende. Naast de hierboven bij de jaarstukken 2021 al genoemde extra middelen voor BIO ad € 155.000 wordt ook € 98.600 opgeplust als compensatie voor binnen de BDUR weggevallen middelen voor Externe Veiligheid. Van 2015 t/m 2020 kwam deze subsidie voort uit het financieringsprogramma Impuls Omgevingsbeleid (IOV). VRZ ontving

jaarlijks € 98.600. De bekostiging is met ingang van 2021 overgegaan naar de deelnemende gemeenten. Naast de VRZ geldt dit ook voor de RUD waarover al eerder heeft besloten.

Verder wordt € 62.000 (€ 12.000 incidenteel) geraamd voor de nieuwe piket-afspraken AC-Bz.

Het overgrote deel van extra middelen die nu in de begroting aangevraagd worden, betreft het deel van de cao-aanpassingen uit afgelopen jaren (2019-2022) dat uitstijgt boven de compensatie die de VRZ hier op basis van de VZG norm in afgelopen jaren voor heeft ontvangen. Vraag is of je wilt vasthouden aan de norm en de VRZ met een aanvullende taakstelling wilt belasten van ruim € 577.000 structureel. Wij achten dit niet realistisch. De VRZ heeft afgelopen jaren forse bezuinigingen doorgevoerd tot ruim € 700.000 structureel, waardoor de mogelijkheden om aanvullend € 577.000 te bezuinigen niet aanwezig zijn dan wel dat zou betekenen dat gestopt moet worden met bepaalde activiteiten. Aangezien bij voorgaande bezuinigingsslagen is vastgesteld dat nagenoeg alle activiteiten wettelijk verplicht zijn, lijkt ook hier weinig ruimte te zitten. Om tot een sluitende begroting te komen is het (structureel) verhogen van de gemeentelijke bijdrage het meest voor de hand liggend.

Bij de begroting is een meerjarenraming gevoegd tot en met 2026. Daaruit blijkt dat vanaf 2024 een structurele stijging van de gemeentelijke kosten wordt voorzien. Deze stijging is een gevolg van toenemende kapitaallasten in verband met vervangingsinvesteringen. Dit laatste heeft de VRZ al in 2016 in een presentatie (toelichting op de begroting 2017) aan uw raad aangekondigd. Door regionalisering & Maatwerk in Brandweezorg is vervanging materieel (brandweervoertuigen) uitgesteld. Door aanschaf nieuw materieel worden de kapitaallasten hoger.

Het college stelt voor een algemene zienswijze in te dienen waarin zorg wordt uitgesproken over de ontwikkeling van de financiën, aandacht wordt gevraagd voor die ontwikkeling, waarbij de focus moet liggen op de wettelijke taken van de VRZ in het belang van de veiligheid van onze inwoners en ondernemers; en de oplopende gemeentelijke bijdragen de komende jaren te voorkomen dan wel te beperken.

## 5. Voorstel

Gezien het vorenstaande stellen wij u voor:

- in te stemmen met de jaarstukken 2021, de 1<sup>e</sup> begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 van de VRZ;
- een algemene zienswijze in te dienen waarbij:
  - onze zorg wordt uitgesproken met betrekking tot de ontwikkeling van de financiën;
  - aandacht wordt gevraagd voor de beheersing van die ontwikkeling, waarbij de focus moet liggen op de wettelijke taken van de VRZ in het belang van de veiligheid van onze inwoners en ondernemers;
  - verzocht wordt oplopende gemeentelijke bijdragen de komende jaren te voorkomen dan wel te beperken,

een en ander overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Tholen,  
de secretaris                      de burgemeester

J.K. Fraanje

M.L.P. Sijbers